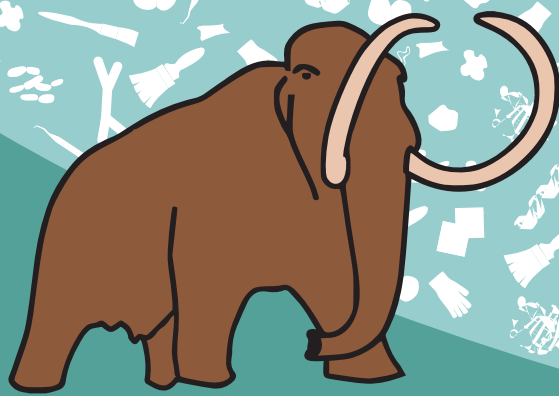
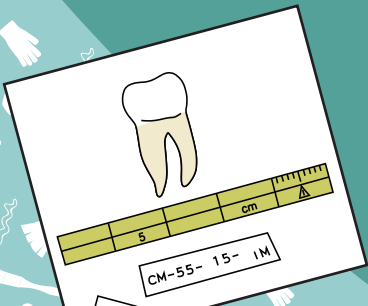
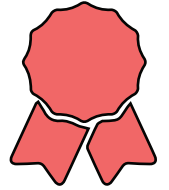

ཕན་འཕྲོད་ལྗོངས་ལྟོག་ཞིབ་ཀྱི་ཚན་ རིག་ལ་སྤོང་འཛེལ་བྱེད།

དེ་འདྲིའི་བདག་པོ་.....

མིང་

མ་འོངས་ཕན་འཕྲོད་ལྗོངས་ལྟོག་ཞིབ་ཀྱི་ཚན་
རིག་པའི་སྤོང་བརྒྱུད།

ཚན་རྒྱུ་གཏོང་དེ་ནི་

མཁྱིའི་ལྷན་འགྲོ་བ་མི་བྱུང་རབས་ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་གྱི་གནས་ཁང་།

པར་འགྲུལ་སྐྱོད་པོ་
མཁོ་ལོ་ལྷན་འགྲོ་བའི་བྱང་རབས་ཚན་རིག་ཞུ་འཇུག་སློབ་གྲྭ་གནས་ཁང་།

ཚོམ་སྐྱེག་པ་
གྲིས་ཏི་ན་ཅ་རི་ན་ཅ་ (Christina Warinner)

ཚོམ་སྐྱེག་པའི་ཕྱག་རོག་
ཇི་སི་ཁེ་ཏི་ཏི (Jessica Hendy)

ཚོམ་སྐྱེག་པ་གཏོང་མཁན་
ཇི་ན་ཏི་པ་གཙ་ལ་ན་ཅ་ (Zandra Fagnäs)

ཇི་སི་ཁེ་ཏི་ཏི (Jessica Hendy)

ཇོ་ལི་སོ་ཏི་མན་ (Allison Mann)

ཇོ་ཤི་ཏི་ བ་བྱི་ནི་ (Åshild Vågane)

གེ་དབང་ (Ke Wang)

གྲིས་ཏི་ན་ (Christina Warinner)

སྐད་སྐྱེད་པ་
དབུ་དབང་ཚེ་རིང་གྲུ་ཅུང་
ཡི་ཤེས་འཇིགས་མེད་
ཚེ་རིང་རྩེ་ལྷན་ཅུང་

Attribution-NonCommercial-ShareAlike

CC BY-NC-SA

ཚོན་ཁྲ་བཏོང་སའི་དེབ་འདི་ཚན་རིག་གི་པར་རིས་སྣོད་བརྒྱུ་རྒྱུ་རིམ་གྱི་ཆ་ཤས་ལྷན་སྐྱོད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ།

༡ ང་ཚོ་སྤྱི་ལོ་དམལ།

གནའ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིབ་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་དག་ནི་ཉམས་ཞིབ་པ་ཡིན་
 ཞིང་ཁོང་ཚོས་ཚན་རིག་གི་ཐབས་ལམ་དང་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་
 འཕུལ་ཆས་སྤྱད་དེ་འགྲོ་བ་མིའི་ཡ་ཐོག་སྐོར་ལ་དཀའ་གནད་
 དཀྱོལ་བ་ཡིན།

ཡུལ་ལོ།

ཚན་རིག་བརྟག་དབྱེད་ཁང་།

ཚན་རིག་པས་གནའ་བོའི་DNA བརྟག་དབྱེད་བྱེད་སྐབས་
 དེས་པར་ཁང་པ་གཙང་མ་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་གྲོན་ཆས།
 ལག་ལུབས། འཇུར་ཏ་བཅས་གྲོན་ནས་གནའ་རྒྱུ་ལ་དང་
 ཅུས་གྱི་སྤྲུལ་བཅོག་མ་འགོས་པར་བྱེད་གྱི་ཡིན།

ཚན་རིག་པས་གནའ་རྒྱུ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྐབས་སྤྱི་མང་
 ཡོ་བྱེད་དང་ལག་ཆ་མང་བོ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ཡིན།

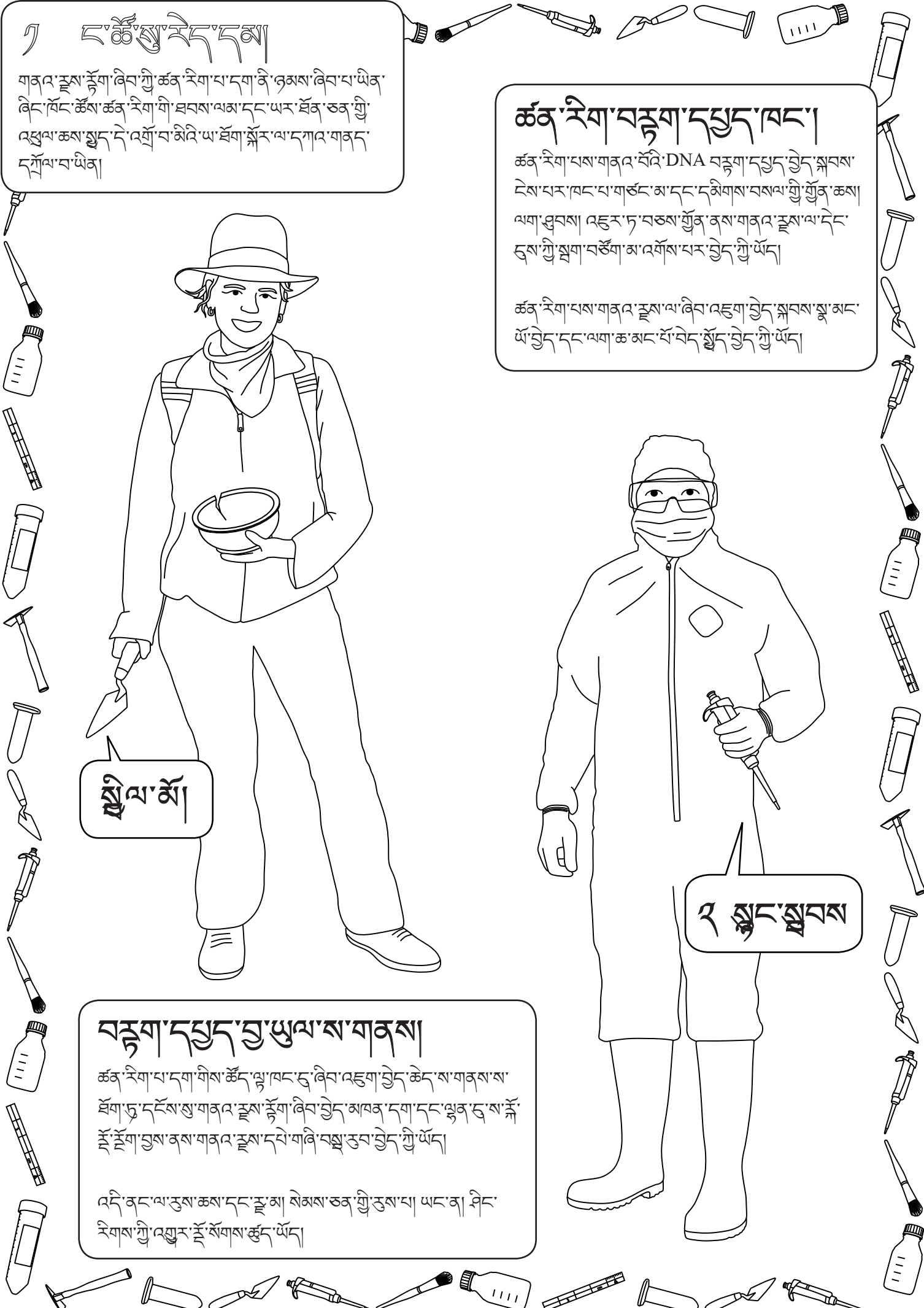

༢ རྒྱང་སྤྲུལ་བས།

བརྟག་དབྱེད་བྱ་ཡུལ་ས་གནས།

ཚན་རིག་པ་དག་གིས་ཚོང་ལྷ་ཁང་ཅུ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཆེད་ས་གནས་ས་
 ཐོག་ཏུ་དངོས་སྤྱི་གནའ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིབ་བྱེད་མཁན་དག་དང་སྤྱན་ཅུ་ས་རྒྱ་
 རྒྱ་རྒྱུ་བྱས་ནས་གནའ་རྒྱུ་དཔེ་གཞི་བསྐྱེད་བྱེད་གྱི་ཡིན།

འདི་ནང་ལ་ཅུས་ཆས་དང་རྒྱ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ཅུས་པ། ཡང་ན། ཤིང་
 རིགས་ཀྱི་འགྲུང་རྒྱ་སོགས་ཚུད་ཡོད།

ཡུལ་དངོས་གྲིབ་སྐྱོད་སྒྲིག་བྱེད་ལྟེ་གནས་

གནའ་རྒྱུ་རྩལ་ལྟོགས་ཞིབ་གྲིབ་ཚམ་རིག་པ་དག་འཛམ་གླིང་ས་ལྗོངས་གང་སར་ཕྱིན་ནས་འགྲོ་བ་
 མིའི་བྱང་རབས་དང་སྐོན་གྱི་ཡོ་རླུས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱུང་བ་མ་ཟད། ད་དུང་ས་རྒྱུ་ལག་ཆ་
 ཁག་ཏུ། ས་ཁྲུལ་ཁ་ཤས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཡོ་བྱེད་སྐབས་དགོས་པ། དཔེར་ན། ཉི་མ་ཡིའི་
 རི་ཁྲུལ་གྱི་གནའ་རྒྱུ་རྩལ་ལྟོགས་ཞིབ་པ་དག་ལ་རི་འཛམ་གླིང་ཚོགས་མཆོད་དང་གྲོན་ཆས་ཆ་ཚང་
 དགོས་པ་ཡིན།

Go M
 Department of Home
 Department of Immigration
TREKKING PERMIT
 accordance with the rule 33 of
 the permission is for
 in the area of Mustang
 District (except
 to 19

210612
 8 Validity of Nepale
 7 Palace of Tre
 8 Point of Tre

NATIONAL TRUST FOR NATURE CONSERVATION
Entry Permit (ACAMCAGCA)
 Schedule - 2 (Relating to Sub-Rule [1] of Rule 19)
 Receipt No. 0281630
 Entry Permit No.
 Full Name:
 Date of Birth:
 Passport No.
 Nationality:
 Purpose of Visit:

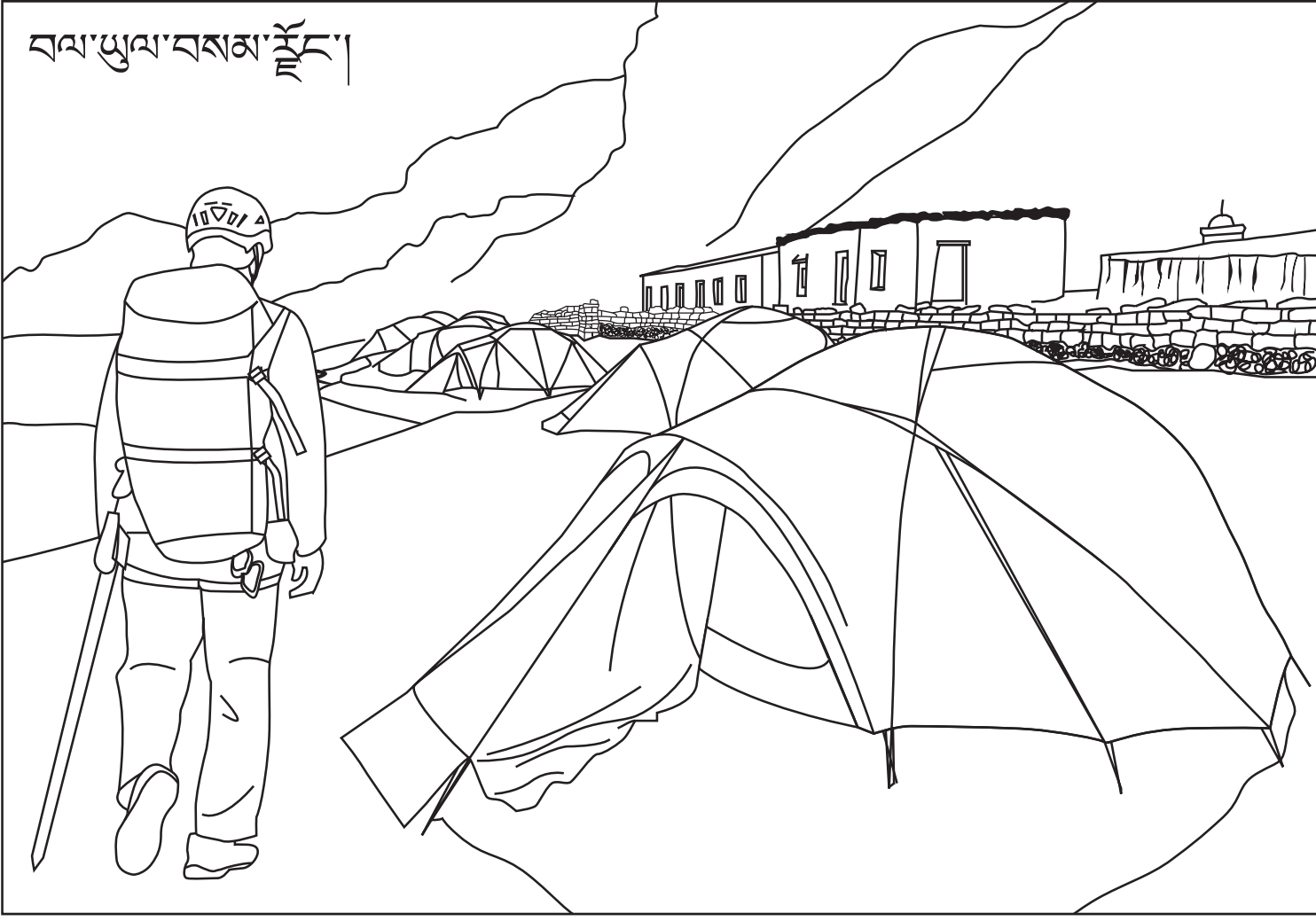
NATIONAL TRUST FOR NATURE CONSERVATION
ENTRY FEE RECEIPT
 NTNC/ACAGCA
 Received of the sum of Rs. _____ from Mr./Mrs./Ms
 _____
 Date: _____
 Agency Name: **SHERPA SHALUNGA**
 Authorized Signatory

Ticket No. 0281630
 Date: _____
 Nationality: _____

TOURIST COPY

gration Officer
 do No

བལ་ཡུལ་བསམ་རྒྱུད་

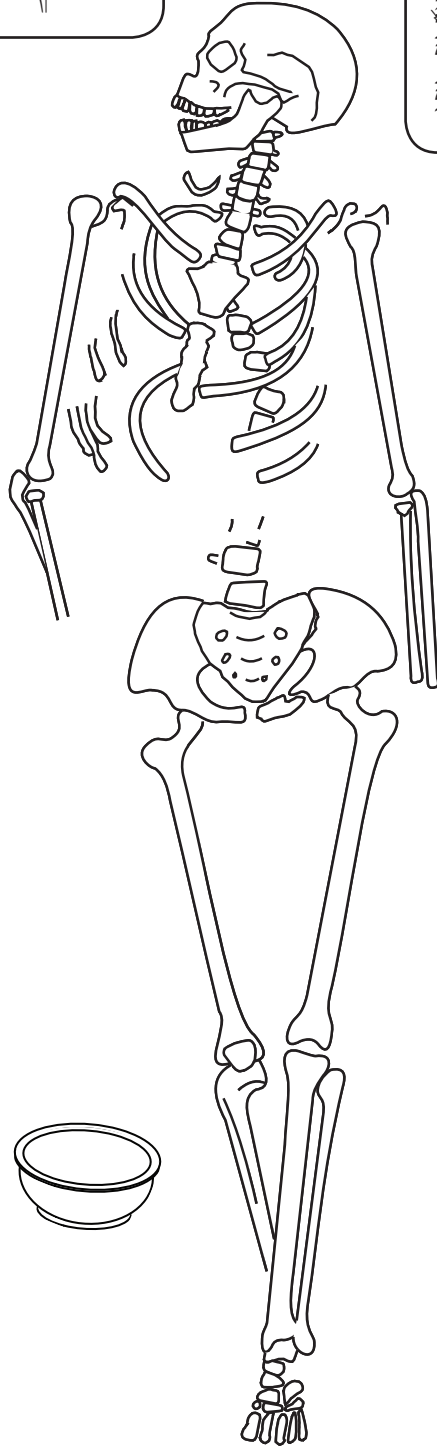

སོའི་རྩོ་སྒྲུབ།

དེ་ལ་སོ་རྩོ་རྩུམ་འགྲུར་ཡང་ཟེར་ཞིང་སོའི་རྩོ་སྒྲུབ་ཏུ། སོ་སོ་མ་ཤི་གང་ནས་སོ་སོའི་ལུས་ལྷང་གི་ནང་ནས་འགྲུར་རྩོར་གྲུར་བའི་ཆ་ཤས་གཅིག་ལྟར་འདྲ། འདྲི་མི་ཟས་རོ་དང་འབྲུ་སྤྲུལ་སྤང་བ་དང་དེས་འབྲུད་བསྟུན་དང་ཟས་སྲོད་ལ་བསྐྱར་བྱ་འགྲུར་བ་གཏོང་གི་ཡིད།

རྩུམ་པ་དང་སོ།

རྩུམ་པ་དང་སོ་ཡིས་ DNA ཡི་རྩུམ་བྱ་མང་པོ་འཛིན་ཅིང་། དེས་གནའ་བོའི་མི་རིགས་ཀྱི་མཛེད་ཁྲུངས་དང་ངོས་འཛིན་ཏུ། དཔེར་ན་སྐྱ་དང་མིག་མདོག་ད་དུང་མཛེད་ཁྲུངས་ཀྱི་རྩུད་པ་སོགས་ཤེས་ལྡན་ལ། རྒྱུ་ལམ་སྐྱབས་སྤྲུལ་གི་བའི་མིའི་སོ་ཡི་ DNA ལ་རྩེན་ནས་ནང་རིགས་དེས་ཁོང་ཚོ་རྩི་སྲུང་གོངས་མིན་ཡང་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིད།

རྩེ་ཆས།

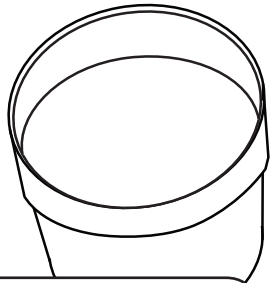
སྤྱི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིགས་སྤྱོད་དང་རྩེ་ཆས་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་རྩུམ་བཅུད་དང་། རྩེ་ཤིང་རིགས་ཀྱི་ཆ་ཤས། རྩོ་བཟོའི་གནས་བབ་བཅས་མཚོན་སྤྱོད་ལ། རྩེ་ཆས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་ལས་ང་ཚོས་གནའ་བོའི་འགོ་བ་མིའི་འཚོ་སྲོད་སོགས་ཤེས་རྟོགས་སྤྱོད་པ་ཡིན།

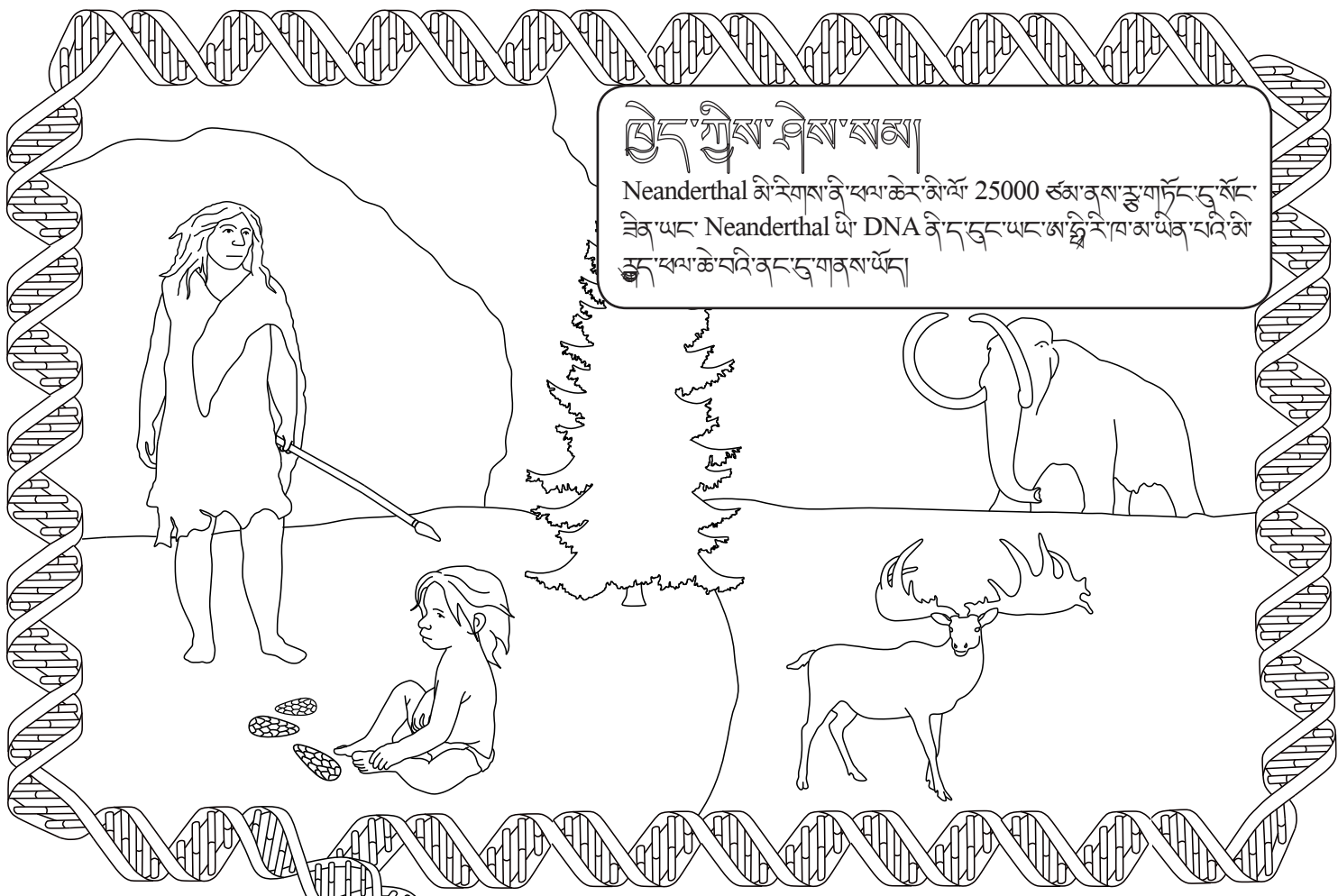
སེམས་ཅན་གྱི་རྩུམ་པ།

སེམས་ཅན་གྱི་རྩུམ་པས་ང་ཚོར་ཟས་སྲོད་དང་གནའ་བོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔེ་ལ་འབྱོར་གནས་བབ་འཇུག་སྟེན་ཕྱད་སྤྱོད་ལ། དེ་ནི་གནའ་བོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁོར་ལྷག་འགྲུར་བ་དང་འགྲུར་བ་ཕྱིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ངོས་འཛིན་བཅས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ།

ང་ཚོས་ག་རེ་སྤྱད་དགོས།

གནའ་རྩུམ་རྩོག་ཞིབ་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་དག་གིས་ཚན་རིག་གི་ཐབས་ལམ་དང་ཡེ་ཐོན་ཅན་གྱི་འབྲུལ་ཆས་སྤྱད་དེ་འགོ་བ་མིའི་ཡ་ཐོག་སྒྲོར་ལ་ཚོད་ལྡན་ལག་ཆ་དང་གནའ་རྩུམ་དཔེ་གཞི་རྒྱུད་རྒྱུད་ཁག་ཏུ། དཔེར་ན། རྩུམ་པ་དང་སོ། ཡང་ན་རྩེ་མ་སོགས་ལས་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་སྤྱོད་པ་སྤྱད་དགོས།

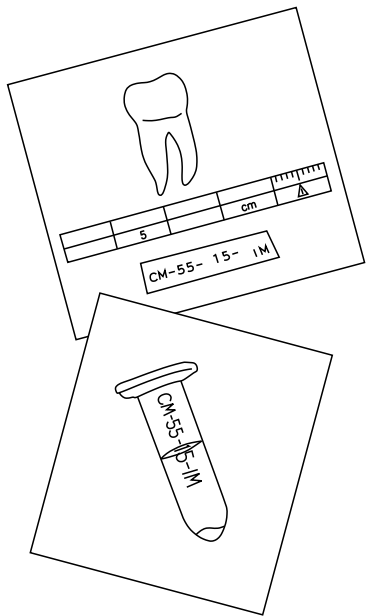

བྱིས་ཤེས་སྐོར་གྱི་གྲུབ་འབྲས་

Neanderthal མི་རིགས་ནི་ཕལ་ཆེར་མི་ལོ་ 25000 ཅམ་ནས་རྩ་གཏོང་བྱ་སྲིད་
 ཟེན་ཡང་ Neanderthal ཡི་ DNA རྟོག་བྱེད་ཡང་ཨ་ཏྲི་རི་ལ་མ་ཡིན་པའི་མི་
 རྒྱུ་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་བྱ་གནས་ཡོད།

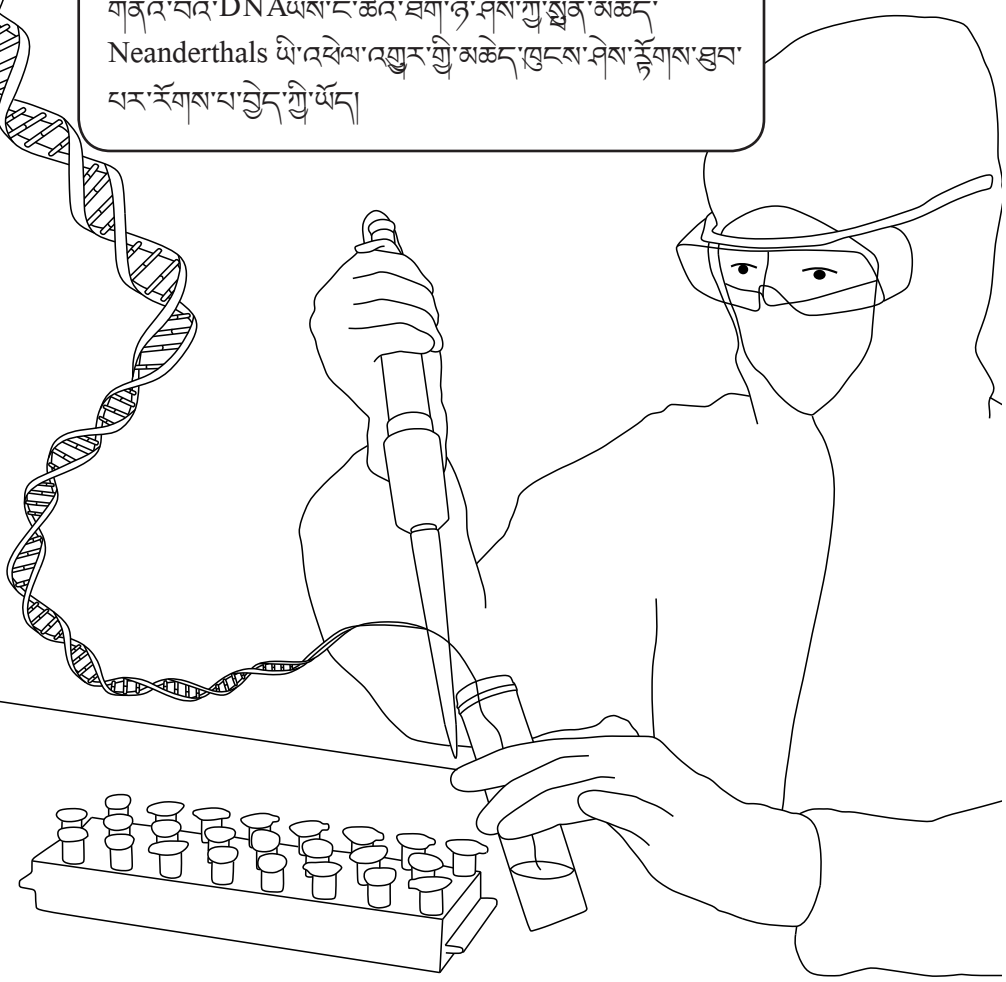
འགྲུབ་པའི་མཆེད་ཁྲུང་སྐྱེས་

གནའ་བོའི་DNAཡིས་ང་ཚོའི་ཐག་ཉེ་ཤོས་ཀྱི་སྐྱེས་མཆེད་
 Neanderthals ཡི་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་མཆེད་ཁྲུང་སྐྱེས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་
 པར་རོགས་པ་བྱེད་གྱི་ཡོད།

འཕེལ་འགྱུར།

གནའ་བོའི་འགྲུབ་པའི་སོ་དང་རྩལ་པ་ལ་
 ལྟོ་བྲོ་བྱས་པ་རྒྱུ། ང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་
 ཐུབ་པ་ནི་ང་ཚོའི་མིས་སོ་ཚོ་རྩི་ལྟར་འཆོ་
 གནས་བྱས་པ་དང་ད་ལྟང་ཚོ་འགྲུབ་པའི་
 རྟོགས་རྒྱམས་རྩི་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་ཤེས་
 ཐུབ།

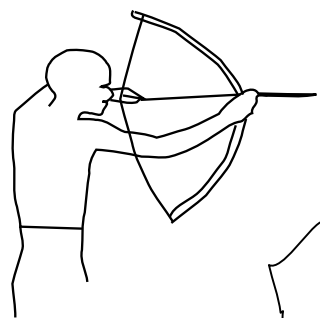
གནའ་བོའི་མཚོན་ཁྱེད་ལྟེང་སྤྲོད་པ།

གནའ་བོའི་ DNA རྩི་ལུས་པ་དག་དང་སོ་དག་ལས་གསར་རྩོགས་ལྷན་པ་དང་དེས་སྤོན་གྱི་
ལོ་རྒྱུས་དང་མཚོན་ཁྱེད་ལ་བསྐྱར་བྱ་གཞི་རྩོམ་གསར་པ་ཞིག་བསྐྱར་ཡོད། དཔེར་ན། ཀར་
བོན་ལྷན་ཚོད་དང་strontium དང་སྟོན་རྒྱུ་བཅས་ལ་དབྱེད་བསྐྱར་བྱས་པ་ལས་མཚོན་
ཁྱེད་ལག་གི་ལྷན་དང་བར་ཐག་རྒྱས་ལོན་བྱེད་ཐུབ།

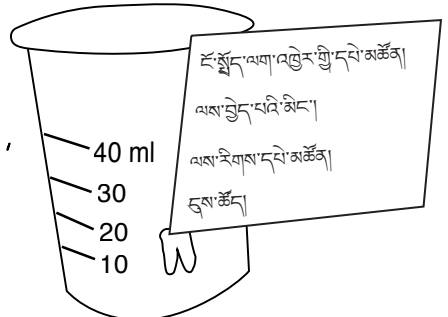

བྱིས་ཤེས་སྤེལ་

ཀར་བོན་དང་ཡང་ན། 70 ལྷན་ལྷན་
གཏན་མཇུག་པའི་རྒྱལ་མཚུངས་རྒྱས་
Isotope ཞིག་ཡིན་ཞིང་ད་ལྟོ་
Photosynthesis ལྷན་སྤྱི་ཤིང་ལས་
བར་སྤྲོད་ལ་ཐོན་པའི་ཀར་བོན་ཞིག་ཡིན།

ཀར་བོན་ལྷན་ཚོད།

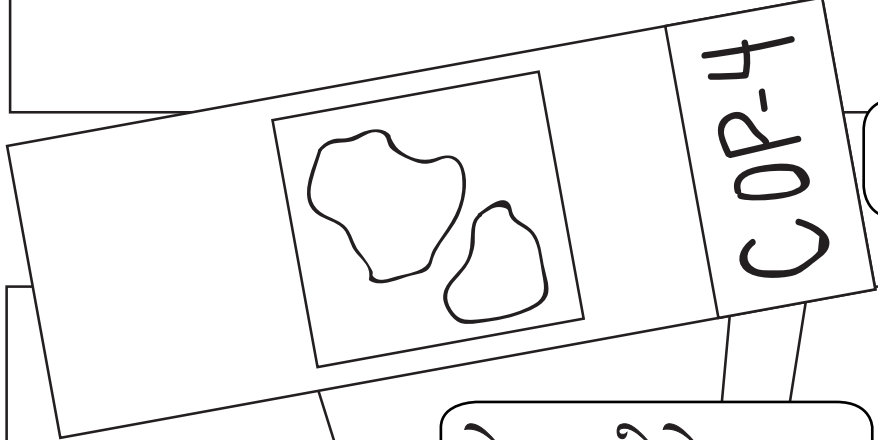
ཀར་བོན་ལྷན་ཚོད་ནི་སེམས་ཅན་དང་རྩི་ཤིང་གི་ལོ་རྒྱུས་
༤༠༠༠༠ ལོ་རྒྱུས་གཞི་ལྟར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་གྱི་
ཐོན་ལས་ཞིག་ཡིན།

གནའ་བོའི་འཚོ་བཟུང།

ཚོམ་རིག་པ་དག་གིས་ཕ་མཐོང་ཆེ་ཤེས་བཟུང་དང་གནའ་བོའི་རྩ་མ་དང་མིའི་སོ་ཐོག་ཏུ་
 འགོས་པའི་ཟས་སྟོན་པ་ལྟོ་དག་འཚོལ་རྒྱུ་དང་ཕྱི་ཡིད། འགྲུར་རྩོམ་ལ་ཞིབ་
 འཇུག་བྱས་པ་ལས་གནའ་བོའི་ Maya of Mesoamerica ལོ་ངོ་ཉེས་སྟེང་སྟོན་གཞི་སྟེང་
 ཏུ་སྟོ་ཆས་གང་དང་གང་ཞིག་བཟས་ནས་འཚོ་བ་སྟེལ་བ་ཤེས་རྟོགས་བྱས་པ་ཡིན།

གོ་པའ་ ཉོན་ཏེ་རིག་

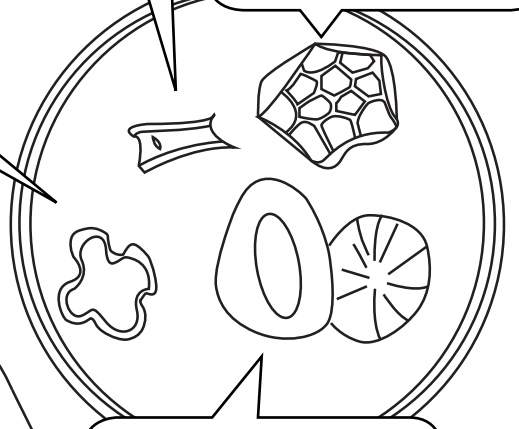
གནའ་སྟོ་མོ་སྟོ་ལ་ སྟེ་ལོ་ ༣༠༠

སྟོན་མའི་རྩོམ་རིགས།

ས་བོའ་སྟེ་ཆ་ཤས།

ཟེུ་འབྲུའི་ཟེགས་རྩལ།

སྟོན་མའི་བག་སྟེ།

སྒོ་ཕྱགས་སེམས་ཅན་དང་སོ་ནམ་འདེབས་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོད།

ལོ་ངོ་ ༡༠༠༠༠ ལྷག་གི་རིང་ནས་འགྲོ་བ་མི་ཚོས་དམིགས་བསལ་རྩི་ཤིང་དང་སེམས་ཅན་གདམས་སྐྱབས་གིས་
 བྱངས་སོ་སོར་འཚོ་ཐབས་བྱས་པ་རེད། སྒོ་ཕྱགས་སེམས་ཅན་དག་གནའ་བོའི་མི་ཚོས་ནི་སེམས་ཅན་མང་བོའི་
 རང་ནས་སྐྱུ་དང་ཤ་འོ་མ་བགས་པ་སེགས་བཞོལ་སྒྲོད་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དང་བོའི་གས་ཡིན།

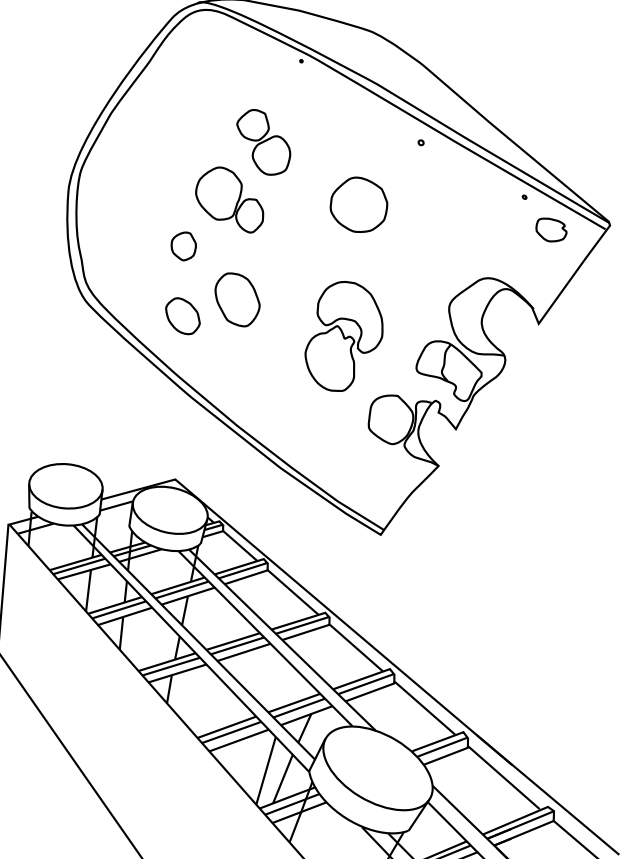
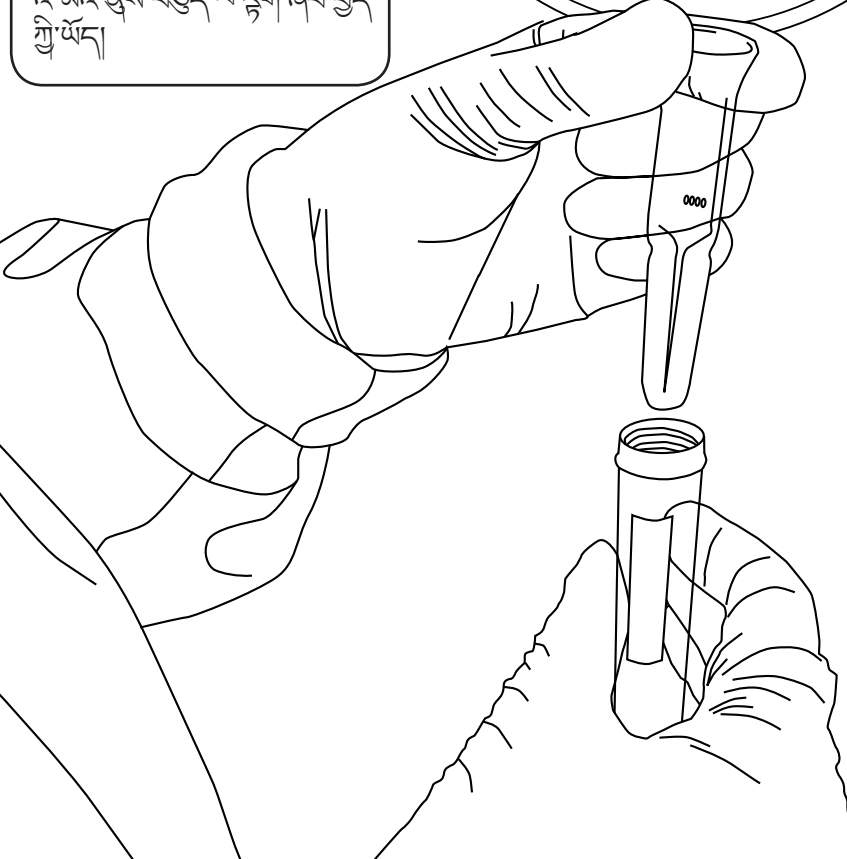
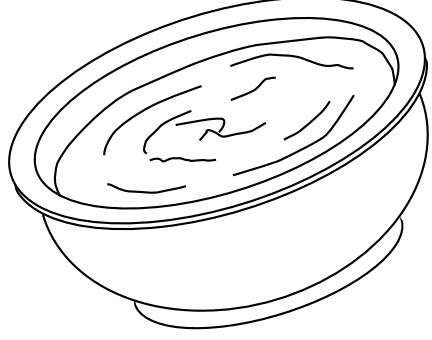
བྱིས་ཤེས་སོང་ངམ།

སྒོ་ཕྱགས་སེམས་ཅན་དག་ནི་ཐོག་མར་རི་
 བླང་ངམ་བླང་རྩོད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཡང་ད་
 ཆ་རྩ་སྒོངས་ལུ་སོང་བཟུལ། ཚེས་སུ་ཤོས་ཀྱི་
 གནའ་བོའི་སྒོ་ཕྱགས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱང་
 བྱངས་ཀྱི་བདན་དབང་ནི་ད་ལྟ་ཁར་གྱི་
 བྱང་བའི་ཨ་འོ་འི་མཚོ་བྱག་ལས་བྱེད་
 ཐུག།

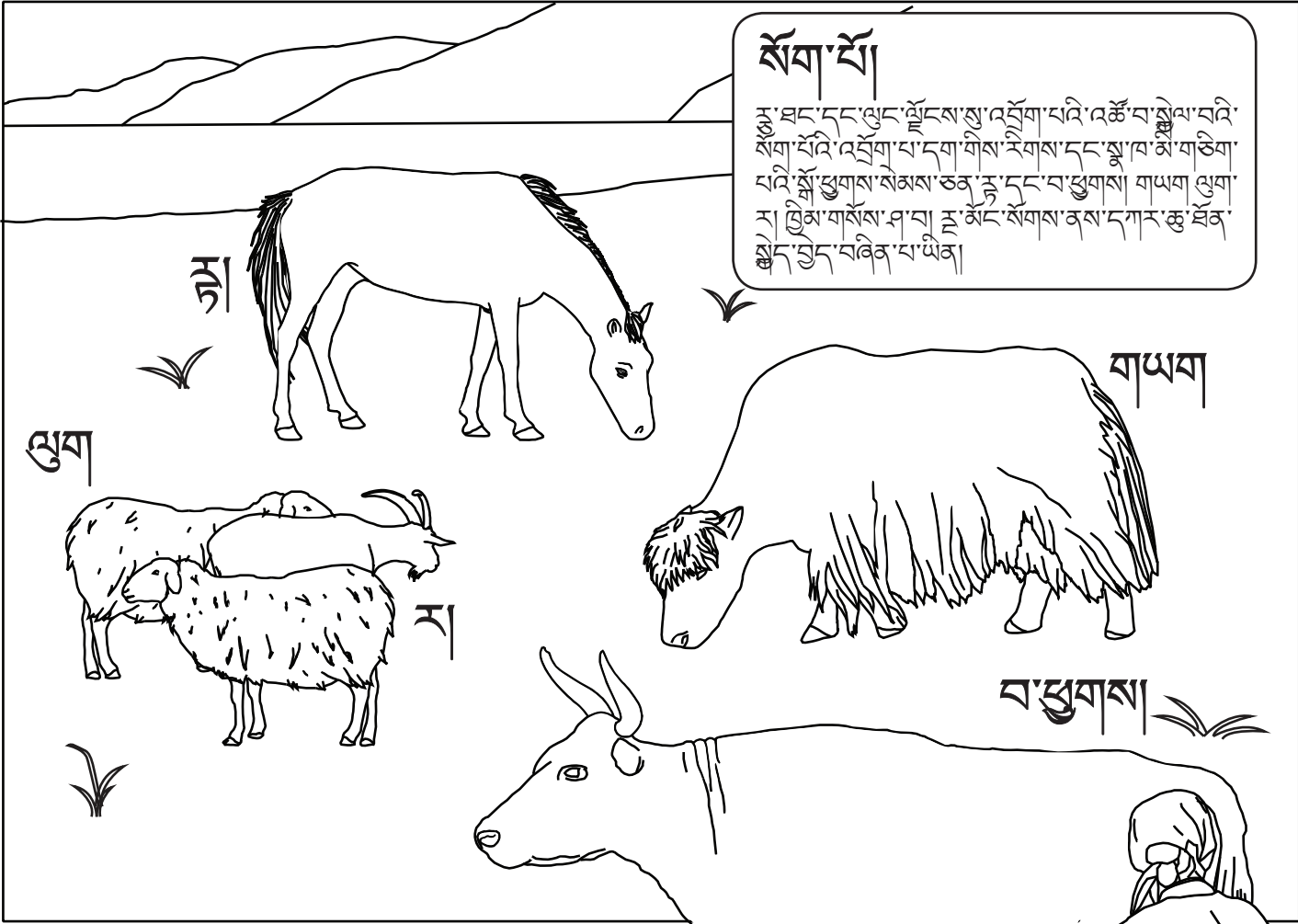
དཀར་ཚུའི་འབྲུང་ལྗང་

དཀར་ཚུའི་འབྲུང་ལྗང་ལག་ནི་ད་རྒྱང་
 ཡང་ཁ་གསལ་ཆགས་སྐབས་མང་ཀྱང་
 གནའ་རྒྱས་རྩོག་ཞིབ་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་
 དག་གིས་དམིགས་བསལ་གྱི་(ལྷ་ས་
 སི་བཀ་ཐོ་མ་ཉེ་)བྱེད་ཐབས་སྣ་
 ཉེ་གནའ་བོའི་མིའི་སོ་ལ་བརྒྱག་ནས་
 འོ་མའི་ཚུས་བཅུད་ལ་རྩོག་ཞིབ་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད།

སོག་པོ།

རྩ་མང་དང་ལྷང་ལྷོངས་ལྷ་འབྲོག་པའི་འཚོ་བ་སྤྲོལ་བའི་སོག་པོའི་འབྲོག་པ་དག་གིས་རིགས་དང་སྐྱེ་ཁུངས་གཞིག་པའི་སློ་ཕྱགས་སེམས་ཅན་རྩ་དང་བ་ཕྱགས། གཡལ་ལྷག་ར། ལྷོ་གསོན་གྱི་བ། རྩ་མང་སོགས་ནས་དཀར་ཆུ་ཐོན་སྐྱོད་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན།

རྩ།

ལྷག།

ག།

གཡལ།

བ་ཕྱགས།

དཀར་ཆུའི་ཟས་རིགས།

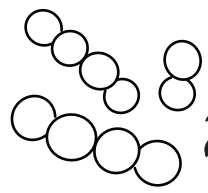
དཀར་ཆུའི་ཟས་རིགས་ནི་སོག་པོའི་ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་ནང་གི་གལ་ཆའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན། གནའ་རྩལ་རྩྭ་ཞིབ་ལས་ལྷང་མཐར་ལོ་ངོ་ ༥༥༠༠ ལོ་གི་ལམ་སྐལ་འདྲེ་ཤིས་ལྟེ།

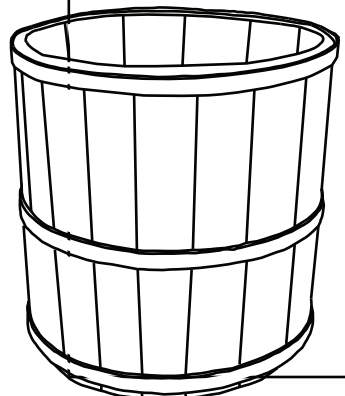
སི་དུ་ལོ་ལོ་ག་སི།

ལེ་ལེ་ལོ་ལོ་སི་ལོ་ག།

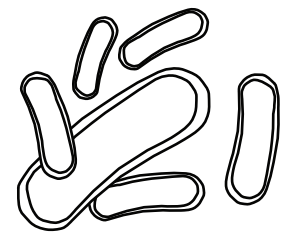

ལེ་ག་ལོ་ལོ་ལོ་སི།

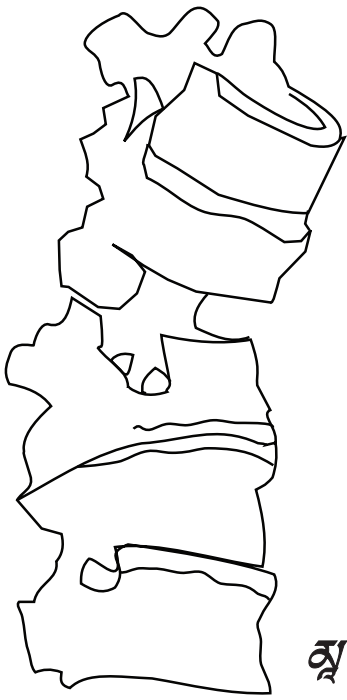
དཀར་ཆུའི་སྤྲ་རྩྭ་ལ།

སྤྲ་རྩྭ་ལ། དམིགས་བསལ་འབྲུ་སྤྲ་དང་ཕབ་གྱིས་རྩྭ་ཆེ་བའི་དཀར་ཆུའི་ཐོན་རྩལ་དཔེར་ན། ཞོ་དང་མར། ཕྱ་ར། མོགས་བཟོ་འདོན་བྱུང་བར་གལ་ཆའི་ལུས་པ་འདོན་གྱི་ཡིད། མ་ཟད་སོག་པོའི་ཞོ་རྩལ་སྐལ་པོ་དང་རྩ་འའི་ཆང་སོགས་ཀྱང་བཟོ་འདོན་བྱུང་གྱི་ཡིད།

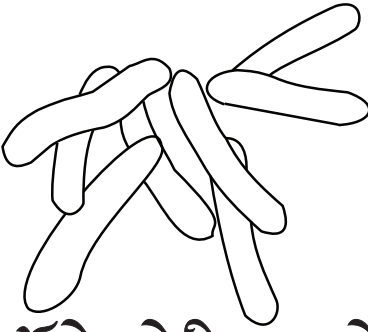
ལེ་ག་ལོ་རྩེ་སི་ལུ་སི།

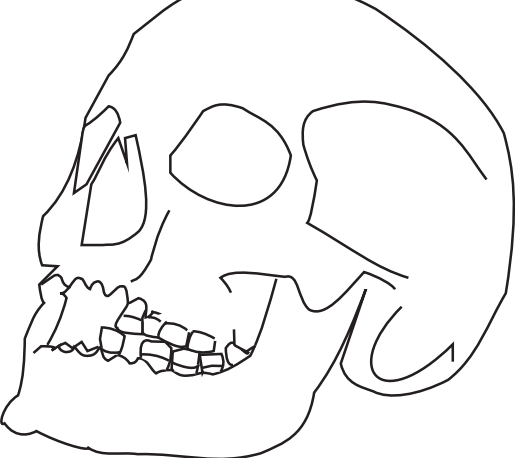

སྒོ་ནད་དང་མཛེ་ནད།

སྒོ་ནད་དང་མཛེ་ནད་ནི་འབྲེལ་ཡོད་འབྲུ་སྤྱོད་ལས་རྒྱུ་བྱས་ནས་འབྱུང་བ་དང་།
Mycobacterium tuberculosis and *Mycobacterium leprae* གཞིས་ཀས་རྩས་པར་བྱགས་
རྒྱུ་ཐེབས་སྤྱོད་པ་དང་རྩས་སྒྲིམ་གྱི་གསེབ་ཏུ་ལྷག་པའི་ DNAཡིས་ཚན་རིག་པ་དག་ལ་གནའ་བོའི་
ན་ཚ་དེ་དག་གི་སྒོར་ལ་བྱུང་རབས་བསྒྲུབ་ཏུ་གསར་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱ་རོགས་འདེབས་བྱེད་གྱི་ཡོད།

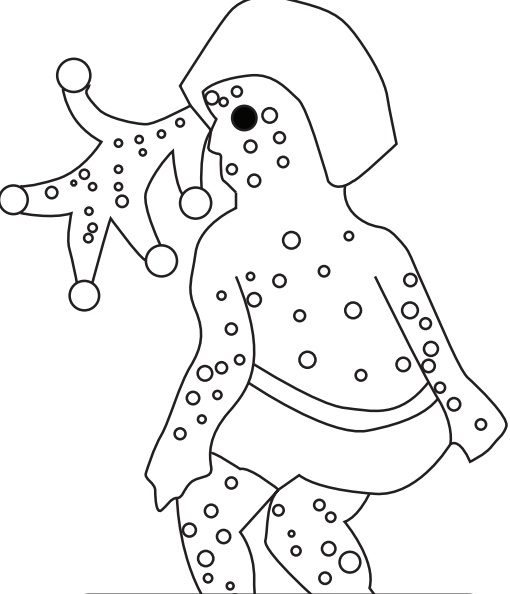

སྤྲེལ་ཁོ་སྤྲེལ་ཐེ་རི་ལམ་མཛེ་ནད།

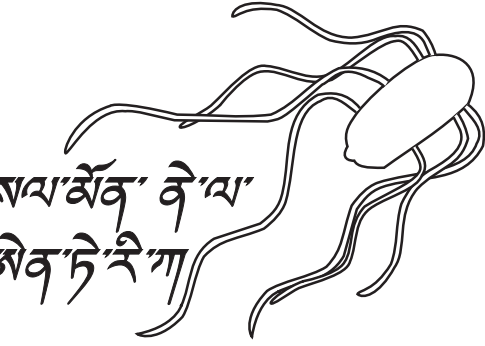

ཁོ་ཁོ་ལི་ཇེ་ཉི།

ངོས་འཛིན་མི་ཐུབ་པའི་ནད་ཡམས་། དེའི་ན། *cocoliztli* by the Aztecs ཡིས་མེ་ཀ་སི་ཁོ་སྤྲེལ་ཉི་ ༡༥༥༥ ལོ་
༡༥༥༧ ལོར་གྱི་མི་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཚད་ 60-90% རྒྱུ་འདས་སྤྱོད་ཡོད། pathogen *Salmonella enterica*
Paratyphi C ཡིས་ཉེ་ཆར་སོ་ཡི་DNAལ་རྒྱུ་ནས་ནད་ཡམས་འདི་འབྲུ་སྤྱོད་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད།

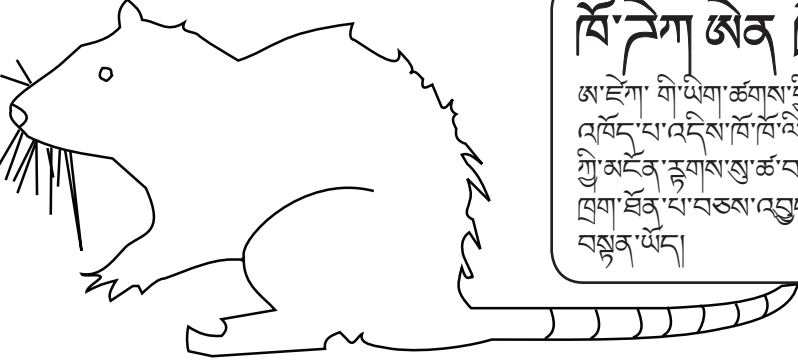

སལ་མོན་ནེ་ལ་ ཨེན་ཉི་རི་ཀ།

སྒྲན་པ་སི་ནེ་སྤྲེལ།

སྒྲན་པ་ཚོས་རྒྱས་རབས་ ༡༧ པའི་ནང་ན་
ཚ་དེ་དག་བརྒྱུ་དབྱུང་བྱེད་སྐབས་བཞིན་
ལ་འབགས་གྱུ་ན་ནས་འབག་རྒྱུང་ལས་ཉེན་
སྲུང་བྱེད་གྱི་ཡོད།

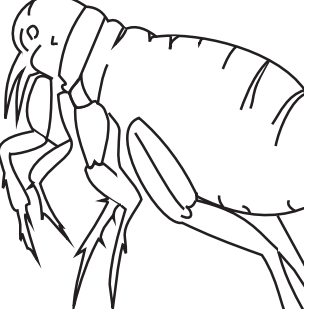

ཁོ་རེ་ཀ་ཨེན་ཁོ་ཇོ་

ཨ་ཇོ་ཀ་གི་ཡིག་ཚགས་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༥༠
འཁོད་པ་འདིས་ཁོ་ཁོ་ལི་ཇེ་ཉི་ནད་ཡམས་
གྱི་མཛེན་རྒྱགས་སྤྱོད་པ་དང་ཟ་སྤྲེལ་
ཁྲག་ཐོན་པ་བཅས་འབྱུང་བ་གསལ་པོ་
བསྐྱབ་ཡོད།

རིམས་ནད་དྲག་པོ།

རིམས་ནད་ནི་འབྲུ་སྤྱོད་གཙོ་བོ་ *Yersinia pestis* ལས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ནི་ཅི་ཅིའི་ལུས་ཐོག་
གི་ཤིག་གམ་སྤྱི་བ་ཡིས་ཁྱབ་སྤྲེལ་བྱེད། ལྷོ་བ་དེ་རིགས་ཡིས་མི་ལ་སོ་བཟུང་ན་རིམས་ནད་ལྷོ་
སྤྲེལ་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད། རིམས་ནད་དེས་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༥༩ ལོས་ ༡༣༥༣ ལོར་གྱི་ཡོ་རྩལ་ལུང་
པའི་མི་འབོར་བྱེད་ཀ་རྒྱུ་འདས་སྤྱོད་ཡོད།

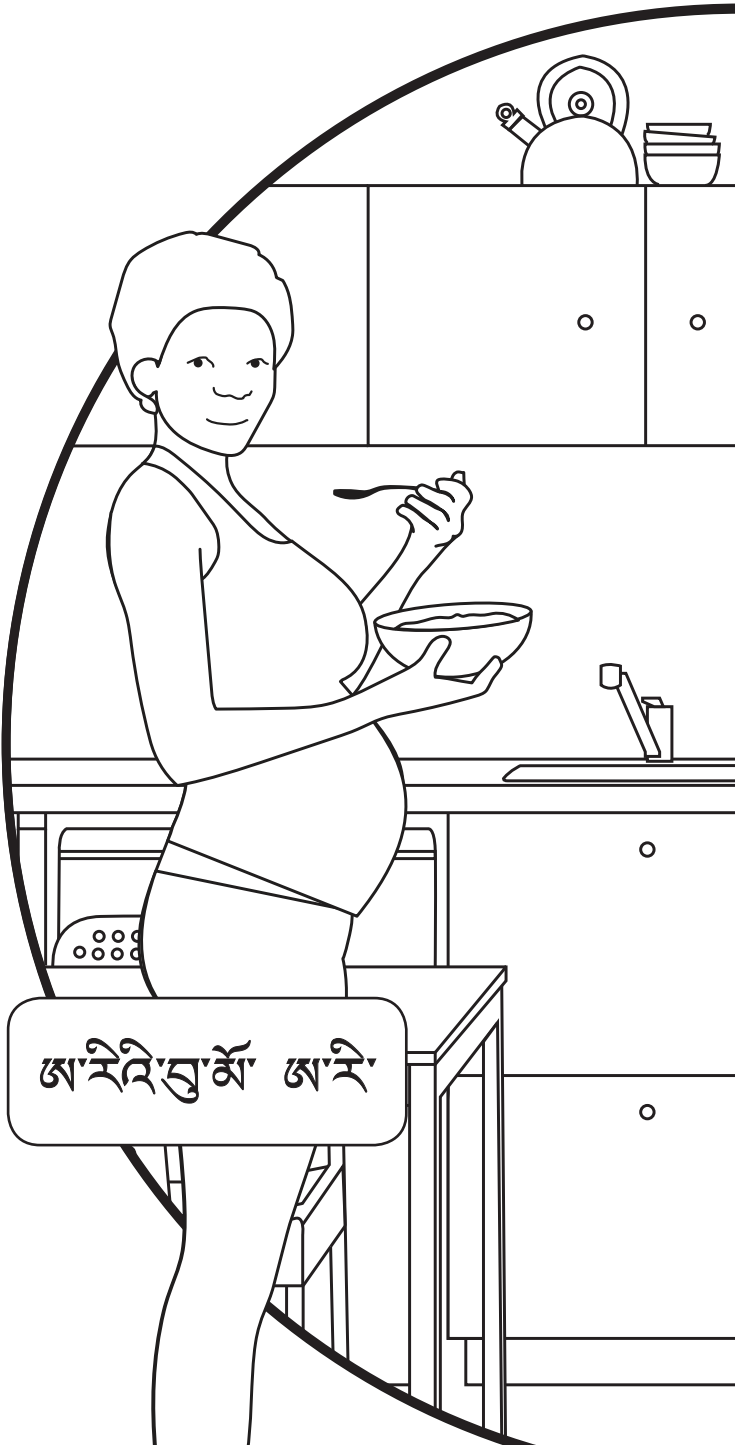

བཟའ་བཏུང་གི་སྲིལ་འབྱེད་པ།

བཟའ་བཏུང་གི་སྲིལ་འབྱེད་པ་དག་ལ་རྩོན་པའི་ཕྱི་ཚོགས་ཀྱི་
ཟེར་ལ་ཁོང་ཚོས་རྒྱུས་ཀྱི་བདག་མེད་ཟས་རིགས་ཟ་བ་དང་ནམ་
རྒྱལ་སོ་སོར་དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་ཟས་བཟུང་ལ་ལོངས་སྤྲོད།

ལོ་ངོ་ ༡༠༠༠༠ ཡ་སྲོན་རྒྱ་སོ་ནམ་འདེབས་ལས་མ་གྲུང་བའི་ཕྱོན་
གྱི་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་མི་རྣམས་ཉེ་བཟའ་བཏུང་གི་སྲིལ་འབྱེད་པ་
ཡིན།

དང་སང་བཟའ་བཏུང་གི་སྲིལ་འབྱེད་པ་དག་ལ་བཟོ་གཞི་སྲི་
ཚོགས་ཀྱི་རྣམས་ལས་ནང་ཁོལ་གྱི་སྐལ་ཁོ་སྐལ་ལོ་མོ་སྲི་ལྷན་བར་
ཚེན་པོ་ཡིད།

ཨ་རིའི་བྱ་ཕོ་ ཨ་རི་

རྒྱ་རྒྱའི་བུད་མེད་དང་
སྤྲུལ་ཏན་ཇོ་ཉི་ཡ།

བཟོ་གཞི་སྲི་ཚོགས།

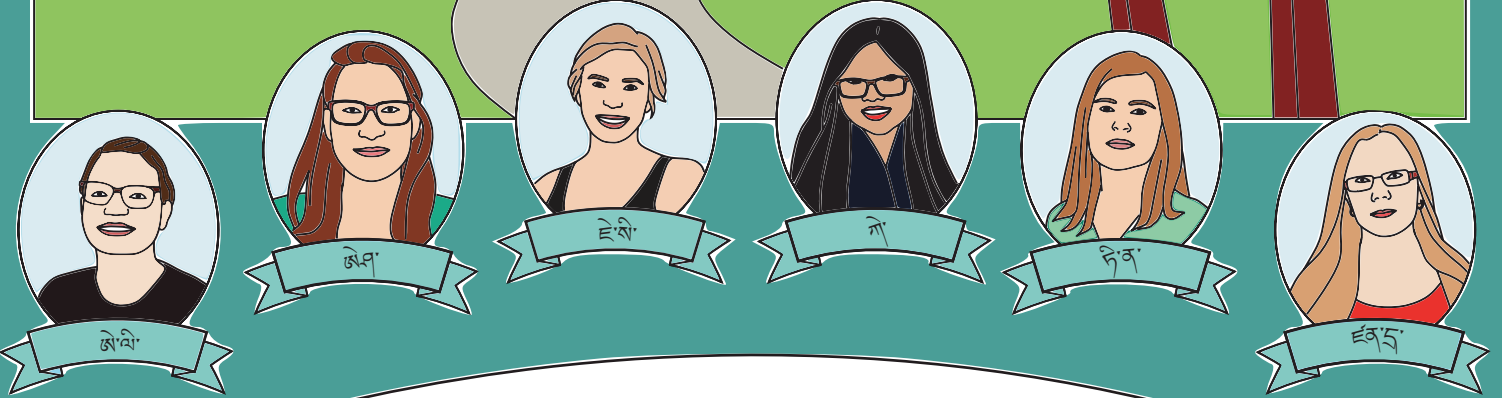
བཟོ་གཞི་སྲི་ཚོགས་ཀྱི་ཁེ་ལས་ཁང་ཁག་གི་གཙོ་བོ་ཞིང་ལས་ཐོན་
སྐྱོད་ཀྱི་བཟའ་བཏུང་འཚོ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱིང་གཟུར་ཆས་ལ་
ཚང་ལས་པ་རྒྱང་ཤས་ཤིག་ལས་སོ་ནམ་གྱི་ལས་ལ་དངོས་སྤྲུལ་ཞུགས་
ཀྱི་མྱོང།

འདྲུལ་ཆས་བཞེད་སྤྱོད་དང་སྤྱང་སྤྱོད་པ། གསོག་ཉར་བཅས་ཉེ་བཟོ་
གཞི་བཟའ་ཆས་ཀྱི་གནད་འགག་ཡིན། ཟས་རིགས་དེ་དག་ལོངས་
སྤྲུལ་སྤྱོད་པའི་སྲོན་རྒྱ་ཡང་ཡང་ས་ཐག་རིང་པོ་འགྲུལ་བཟུང་བྱེད་
ལཱ་ཡིད།

བཟོ་གཞི་སྲི་ཚོགས་ཀྱི་མི་རྣམས་ལ་དང་སང་སྐལ་ལོ་སྤྱོད་ཉེ་མོ་ནང་
གི་ནང་ཁོལ་སྤྱོད་ལ་རྣམས་གངས་རྒྱང་དུ་ཕྱིན་ཡོད། དཔེ་མི་རྣམས་
ལ་ཁོ་ཉེ་གི་ ཉེ་མོ་མི་ཐོ་རི་ཡི་ན་ཚེ་འབྱུང་བའི་ཉེན་ཁ་ཚེ་
ཕྱོན་ཡིད།

མེ་གླི་བེ་ལྷོ་འགྲོ་བ་མི་བྱུང་རབས་ཚན་རི
ག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཁང་།

གནའ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིབ་གྱི་ཚན་རིག་ལ་སྤྱོད་འཚོལ་བྱེད། ཚོན་རྩི་གཏོང་དེབ་

གནའ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིབ་པ་དང་ཚན་རིག་པས་འདས་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་བྱུང་བ་སྐོར་མཉམ་ལས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཚུལ་ཞིབ་འཇུག་། འགྲོ་བ་མིའི་བྱུང་བ་ནས་
བཟུང་བྱས་རབས་དགྲུལ་མཚམས་གྱི་ཤེ་ལ་སྤྱི་ ཉེ་འཛིན་གཞི་ནི་ཚ་བར་དང་ཚོ་སྤྱོད་ལེན་པ་དང་དང་ཚོས་ཅི་ཞིག་སྤྱོད་པ་དང་ཚོ་སྤྱོད་ཅིག་འགྲེལ་ལོ།
གནའ་རྒྱུ་གནས་ལུས་སྤྱོད་བཟུང་དང་རྒྱལ་ཕྱོད་ལས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིབ་པ་སྐོར་སྤྱོད་ལྷན་ ཚན་རིག་པ་ཚོས་ཆོས་ལུགས་ལྟེ་ཤིང་རིགས་སྤྱོད་མ་ནས་གནའ་རྒྱུ་བསྐྱར་
བསྐྱར་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་གསུངས་དང་། ས་འོག་རྒྱུ་ལོན་སྤྱོད་ལོ་ལ་མཚར་གནའ་ལུས་དང་དཀར་ལུས་སྤྱོད་ལྷན་གྱི་ཚན་རིག་། གནའ་རྒྱུ་ལྟ་རྒྱུ་ཞིབ་པ་
དང་། ལྟ་ལུས་རིགས་སྐོར་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་པ་ལས་གནའ་རྒྱུ་ལྟ་རྒྱུ་ཞིབ་པ་མིའི་རིགས་གྱི་ཚ་ཤས་ལྟ་རྒྱུ་ལྟ་རྒྱུ་ལོན་ལོན་གསུང་བ་ཡིན།

ཤོ་ལྷོ་བྱེད་པ་
མེ་གླི་བེ་ལྷོ་འགྲོ་བ་མི་བྱུང་རབས་ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཁང་གི་ཚན་རིག་པ་།
སྤྱོད་སྤྱོད་པ་
དག་དབང་ཚེ་རིང་གྲུ་ཅུང་
ཡི་ཤིས་འཇིགས་མེད་
ཚེ་རིང་རྫོང་རྩི་གྲུ་ཅུང་

